

V R T E C.

Izhaja
1. dne
vsacega
meseca
na celej
pôli in
stoji za
vse leto
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
av. vr.

Naroč-
nina se
naprej
plačuje
in po-
šilja u-
redniš-
tvu v
Lingar-
jevih
ulicah
hiš. št. 1
v Ljub-
ljani.

Časopis s podobami za slovensko mladino.

Štev. 2.

V Ljubljani 1. februarja 1880.

Leto X.

Górski zvón.

Pozdrávljena bódi, cerkvíca na góri,
Samótno stojéca na vrhu pečín!
Ter zvón mi pozdrávljen, ki v sómračnej zóri
Odmévaš od némih, dremótnih ravnín!

Ko luna obzórje medlá razsvečuje
In zvézde svetlé se obrácajo v plés,
Ker solnce še trdno za hribom nočuje:
Tvoj klic se nam v sánjah dotika usés.

Če kmet se podvízal za róse je žive,
In órje, da vséje pšeníco zlató,
Pa tí obzvoníš ga, ko srédi je njivé,
Obstane, odkrije pobóžno glavó.

In kadar poldánja vročina pripéka,
Da jézik priléplje se nam od smodú,
Premóčena vsa je težáku obléka:
Tvoj glás nam oznánja s počítkom hladú.

A ko se pogrézne v temóto naráva,
Ker solnce ugásil vihární je mrák:
Tvoj zvónk od višáve v dolíno pripláva,
Na krílih njegovih nam up je sladák.

Če sápe tepó se, šumíjo razbúrne;
Če blíska se, tréska ter vré in bobní:
Umólknejo hítro moči hudoúrne,
Ko tvoja prepóved v oblák zazvení.

Pozdrávljena bódi, cerkvica na góri,
 Samótno stojéca na vrhu pečin!
 Ter zvón mi pozdrávljen, ki v sómračnej zóri
 Odmévaš od némih, dremótnih ravnin!

A. Šč—c.

Déd in vnuk.

(Iz ruskega.)

V nekej vasíci je žível starec. Da-si mu je bilo užé dobrih 80 let, vendar je bil še dosti zdrav čvrst in krepák.

Nihče mu ni ukazoval, da naj dela, ali brez dela ni mogel starec živeti. Od ranega jutra do poznega večera je pridno delal, kakor da bi bil še v svojih najboljših letih. V pomládi je kopal v vinogradu ali je pa odsekaval suhe veje z ovôčnih dreves, obrezaval mlada drevesca, pripravljaj njive za jaro setev, trebil travnike in senožeti, ter zasajal žive meje. Po leti je hodil po polji in travnikih ter opravljal to in óno, kakor mu je najboljše kazalo. Po zimi je spletal košare, delal obroče, pazil na živino in gledal, ako je vse snažno in suho po hlevih, napajal je krave, konje in ovce, zdravil bolno živino, dajal po več hrane slabejšim i. t. d. A glavna njegova skrb je bila, da je gledal na otroke, ako so lepo čisto umiti in snažni, ako živé skrômno in miroljubno ter ne govoré grdih rečí, kakor je to žalibog pri nekaterih otrocih grda navada. Ko je bilo kakemu otroku sedem let, dal ga je v šolo, da se naučí ondu kaj lepega in koristnega, ter je od vsacega tudi zahteval, da mu pové vse, kaj je v šoli lepega in koristnega slišal. Bil je starec zeló ljubeznjiv z otroci, a tudi strog s tacimi, ki so se grdo védli ali kaj slabega storili.

Vsi otroci v vási, ne samo njegovi tudi drugi, imeli so starca radi in so ga sploh „déda“ imenovali. Prve jagode, ki so dozoréle, prva jabolka, prve hruške, prvo ovočje v jesení prinesli so otroci, bodi sí moško ali žensko, preljubemu dédu v dar.

Starec je te darove rad sprejemal, pohvalil otroke in jih vprašal po očetu in materi, peljal jih je potem v sadovnjak, ter jim dovolil, da si sme vsak odtrgati z ovočnega drevja, kar se mu najbolj zdi po volji. Potem jih še podučí, da naj bodo pošteni, dobri in pobožni, ter jih naposled prijateljsko spremi do vrat.

Neke zime se je starec spravljaj na sejem v mesto, ki je bilo dobrih deset kilometrov daleč od vasí, v katerej je žível starec. Njegov vnuček, deček okoli štirih letih, prosil ga je, naj bi ga vzel s seboj v mesto.

„Bodi ti!“ reče déd, „pa idi z menoj.“ In vzel ga je starec s seboj v mesto. Na sejmu je nakupil ded mnogo različnih stvari, posodja in orodja. Vnuk mu je bil povsod za petámi in zeló vesel lepih stvari, ki jih je videl na prodaj. Ded mu je kupil rudeč pas in lepe rokavice z zelenim obšítom. Ko sta se domóv vračala, razgovarjala sta se po potu, kako se bodo ostali otroci razveselili lepih daróv, katere jima bosta prinesla. Takó se razgovarjajoč, zakasnila sta: noč je nastala. Nu, to ni deda dosti skrbelo, pot mu jé bil znan, in nikogar se mu ni bilo treba bati.

Tako sta šla dalje. — Ali najedenkrat se vzdigne veter, ki je vsak trenotek postajal silnejši ter se naposled izpremení v strahovit vihar. Gozdi so zašumeli,